

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de două ori pre septembra:
Duminică si Joi'a. — Prenumeratia se
face in Sabiu la expeditur'a foie, pre afara la
c. r. poste cu bani gata prin scrisori frante,
adresate către expeditura. Pretiul prenumer-
atiunii pen. în Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 29.

ANULU XXIII.

Sabiu in 10²² Aprile 1875.

trn celelalte parti ale Transilvaniei și pentru pro-
vinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre
o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri
straine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratatele se platește pentru întâia óra
si 7 cr. sirul, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr.
si pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Sesiunea dietei se va termina
in 1/13 Maiu, a. c. Discursulu tronului
prin care sesiunea se va inchide este
gata si ministrul presed. Wenckheim
lu va prezenta domnitorului spre
aprobare in 10 Maiu, la Fiume, unde
ministrul va pleca spre intempiarea
domnitorului.

Nouele alegeri se vor face in
dilele dela 1 pâna 15 Iuliu a. c. adeca
mai nainte de seceris, care estu
tempu cu intardierea vegetatiunei din
caus'a frigului, chiar si pre campia
are sa urmeze cu 2 septamâni mai
tardiu ca intr'alti ani. Diet'a cea noua
se va intruni cu finea lui Augustu
a. c. inse dupa constituirea si alegera
delegatiunei se va prorogá pre 6
septamâni.

„Este resbelu in perspectiva?“ se intrebá diurnalul „Post“ din Berlinu, in septamâna trecuta, mai tota press'a europea si fremetulu armenilor se audiá dejá din departare sunandu a pregatire pentru unu nou macel de sute de mii de ómeni.

Alarm'a s'a mai potolit, dara nu a amutit cu totulu. Responsulu ministrului belgianu d'Aspremont-Lynden la interpellatiunea deputatului camerei *Dumontier* ne arata ca intre Germania si Belgu mai suntu unele „intiegeri“ de a se face, si asiá pâna acum nu este indreptatit nimenea a dice cu siguritate déca „intiegerile“ vor duce la o definitiva intiegera seu *ne-intiegera*. Pentru ca sa cunoscă si cetorii nostri ans'a alarmei reproducemu dupa alte foi si noi articululu din „Post“:

„De căte va septamâni orisontulu politicu s'a intunecatu. Avuramu mai intâia cumperatorile mari de cai pre socotéla guvernului francesu, căror'a guvernului germanu a trebuitu sa opuna o interdictiune de esportatiune.

Fuseramu apoi isbiti de sporirea considerabila a cadrelor armatei francese, pre care adunarea dela Versailles a votat'o pre ascunsu, ca cu inten-
tiune, intre deliberatiunile relative la crearea nouei constitutiuni. Apoi a venitu comentariele diuarielor francese asupra viagiu lui imperatului Austriei la Veneti'a, marturisirile bucurei fatisia la care s'a datu cu acesta
ocasiune.

Intr'o epistola din Vien'a, cu dto de 5 Aprile, pre care „Gazeta de Coloni'a“ a publicat'o in capulu coloneloru sele, a adunatu la unu locu tóte aceste fapte si a formatu dintr'ensele unu tablou alu intregei situatiuni actuale, care ni s'a presentat sub unu aspectu forte seriosu. Dupa acésta corespondintia, este evident ca reorganizatiunea armatei francese este o lucrare ad hoc, adeca saversita pentru scopulu unui viitoriu resbelu, si nu o reforma facuta pentru multu tempu nici care sa pote fi suportata multu tempu.

Dupa aceeasi espunere, coalitiunea orleanistiloru si republicaniloru, a căror opera e constitutiunea, are de trasura de unire pregatirea imediata a resbelului de revansia. In ceea ce privesce pre Austri'a, comitele Andrassy este cu adeveratu partisanu nestramatul alu aliantie germane, dara o partida care e puternica la curte, si in armata, si mai inainte de tóte in rangurile inaltului clerus, se silesce din

parte-i a aduce, in scopulu unei revansie, o aliantia cu Francia, si de a obtine o compensatiune pentru dualismulu actualu, creându, fia unu federalismu aristocraticu si ierarchicu, fia o centralisatiune aristocratica-ierarhica supusa la influenti'a curtiei.

Nu este dara impossibilu că membrii acestui partidu sa fi profitatu de voagiul imperatului Franciscu Iosif la Veneti'a spre a sondá pre guvernului italiano si a scî pâna la ce punctu Itali'a aru putea sa inlocuiésca terenul pre care s'aru formá o intreita aliantia contr'a Germaniei sub egid'a Papei. Dara, dupa corespondintia vienesa a „Gazetei de Coloni'a“, acestu terenu aru esistá, căci, intr'un mare numuru de cercuri oficiale ale Italiei, nu se doresce nimicu mai viu decât recunoscerea acestui statu de cătra Pap'a, fia chiaru cu pretiul unei mari ingratitudini cătra Germania.

Astfeliu e tabloul ce ne ofere „Gazeta de Coloni'a“. Departe de noi ide'a de a contestá esactitudinea intregului tablou. Suntemu chiaru in stare de a-lu completá, prin unele traxi ce ni le procura propriele nôstre observatiuni, pre căndu noi considerâmu, din contra, alte puncte că eronate.

Considerâmu că forte probabili ca epistol'a forte cunoscuta a comitelui de Chambord, dela 27 Octombrie 1872, epistol'a care aduse dislocarea majoritaticei dela Versailles, care era gata a votá restauratiunea tronului legitimu, fusese inspirata, in mare parte, de ideea ca primirea acestui tronu aru fi resbelu imediatu.

Considerâmu că forte probabili ca cererea presentata, curendu dupa aceea, de maresialulu de Mac-Mahon, in scopulu de a obtine pentru preidenti'a sea o durata determinata, pre care in principiu maresialulu voi'so ficsezé la 10 ani, emana mai nainte de tóte, din dorint'a ce nutrea că sa asiste că siefu alu statului la resbelu de revansia si de a dirige că astfelui operatiunile in aceeasi calitate.

Considerâmu ierasi că forte probabili ca in cercurile influente ale armatei francese, ideea dominantă este ca o corona trebuie sa fia cucerita pre câmpulu de batalia, seu că, celu putienu, o armata victoriósa aru fi cea mai apta că sa decerne acesta corona. Dara lucrulu in care nu credem este ca pregatirea imediata a resbelului de resbunare, sa fi fostu ratiunea care a determinat alianta de curendu incheiata intre republicani si orleanisti, pre terenulu legilor constituutiunale. Avemu prea multa stima pentru perspicacitatea siefilor partidului republican spre a ne gandi ca acesti ómeni nu-si spunu ce aru face din republica unu resbelu de revansia condus sub auspiciole clericalismului si de generali clericali.

Vomu remané, pâna la o schimbare, in punctulu nostru de privire care consista a crede ca motivulu care a determinat conduit'a republicaniloru a fostu dorint'a de a legá pre Mac-Mahon cu terenulu legalu alu republicei si de a imprascia temerile anarchiei care departeză populatiunile republicei si le arunca in bratiele bonapartismului. Socotim că indoiosu ca s'aru gasi in camer'a electiva transformata prin nou'a constitutiune, o majoritate republicana dispusa a grabi

resbelulu sub conducerea lui Mac-Mahon, si a principilor d'Orléans. Eata pentru ce credem ca partidulu resbelului in Francia viséza deschiderea ostilitatilor mai nainte de a se dissolve actuala adunare natiunala. Cătu despre observatiunile presentate de „Gazeta de Colonia“, in privint'a Austriei si Italiei, n'avemu nimicu de adaogatu. Déca dara cauta sa respondem acum la cestiunea ce amu spusu mai susu: resbelulu e óre in perspectiva? aru trebuí sa dicem: Da, resbelulu e in perspectiva, dara acésta nu esclude cătu si de putienu faptulu ca nourii se potu risipi.

Cestiunea de a sci, déca intrigele ultramontane in Austri'a voru reusí a returná pre comitele Andrassy este in sinesi forte controversabile. Aceea de a sci care va fi efectulu caderei sele asupra spiritului populatiunilor Ungariei, precum si ale Austriei, nu e mai putienu supusa la controversa. Totusi, nu s'aru putea negá posibilitatea de a vedé cercurile militare ale căroru sentimente le a reflectatu scriosrea publicata de curendu de arhiducele Salvatoru, ajungendu a trage dupa sine statul in actiunea ce ele dorescu. In ceea ce privesce pre Ital'a se scie, ca in cugetulu celei mai mari parti din italieni papalitatea este totodata si unu inamicu natiunalu si unu orgoliu natiunalu.

Dorintele cele mai ardente ale italienilor aru fi realizate, déca papalitatea, incetându de a fi unu obstatu colu pentru statul natiunalu, aru consinti a nu mai fi de cătu orgoliul natiuniei. Si apoi papalitatea nu e altu ce-va in fondu de cătu suprematia universală a prelaturei italiene, dupa cum dicea mai de una-dì deputatulu Gneist. Spre a obtiené că papalitatea sa renuntie in favórea Italiei la posessiunile sele teritoriale italiene si că sa nu se mai ingrigésca de cătu de suprematia universală respectata de Ital'a, cea mai mare parte din clasele dirigente italiene aru fi cu totulu dispuse a incheia o alianta contr'a Germaniei.

Si nu e putienu lucru a luá o asemenea resolutiune in diu'a căndu va catá sa fia luata; in momentul de fatia in se a nu e inca luata. Nu se scie, déca Francia poate intreprinde resbelulu fără a fi sigura de alianta austro-italiana. Nimicirea acestei aliantie, seu victori'a partidului republicanu aru putea forte bine sa amâne resbelulu.

Este posibilu că sa simu intrebatu pentru ce supunem unoru consideratiuni atât de intinse o posibilitate care poate nu se va realisa si a cărei realizare noi no'dorim. Suntu ómeni cari credu ca căndu acoperisili unei case arde si căndu forte aprópe de casa se afla o compania buna de pompieri, numai trebuie sa se desetepte persoanele ce dormu in etajele inferioare. Cătu despre ceea ce ne privesce pre noi, nu suntemu de parere ca trebuie sa urmâmu acestu consiliu in ceea ce privesce pre poporul germanu. Nu credem ca aru fi bine a se nelinisci spiritele si a se strigá: la arme! Dara nu credem ierasi ca aru fi cuviinciosu de a ascunde natiuniei germâne, situatiunea sea si periculele cu cari guvernul seu are a se luptá. E de trebuinta că sa scim cu totii a ne face o idee esacta despre situatiunea nôstra si a

ne conformá in fia care dì conduit'a nôstra dupa dens'a.

Avemu si adi placerea a constatá simpathiele cu cari se occupa de noi diuariile italiane cari profita si de oca-siunea intalnirei regelui Victoru Emanuelu cu Imperatulu Franciscu Iosif la Veneti'a, spre a indemná pre guvernulu din Rom'a sa urmeze in cestiunile din orientu si in specialu in cestiunea tractatelor de comerciu române aceeasi politica pre care a manifestat'o de curendu si Imperatulu Austro-Ungariei.

Astfelui unu importantu organu din Rom'a, „Gazetta d' Ital'a“, dupa ce vorbesce despre intalnirea si politic'a pacifica a celor trei suverani dela Nordu, vine la Ital'a, amintesce principiulu natiunalitătilor care a fost basea unitaticei italiane, si se exprima astfelui despre intalnirea dela Veneti'a:

„Este oportunu că sa fia intima alianta cu Austro-Ungari'a. Cu tóte acestea e bine că sa nu servesa numai scopuri negative, ci si mai alesu scopuri positive, sa nu se limiteze numai a impiedecá reulu, ci sa favoriseze si mersulu spre bine. De exemplu, o politica concorda intre cele două puteri aru fi de mare utilitate in orientu.

„Austro-Ungari'a, că si Ital'a, nu doresc că imperiul otomanu sa devina prad'a vre-unui cuceritoriu, dara aru voi că sa sporésca progresul moralu si materialu alu populatiunilor crestine din acelu imperiu si că autonomia principatelor crestine care s'au legat cu densulu de buna voia sa fia pre deplinu asigurata

„Nimeni nu scie mai bine decât noi italienii cum se castiga progresul cuotidianu printre politica adeveratu intelépta. Déca amu facutu Ital'a, acésta amu obtinut'o tocmai pentru ca ne-amu ferit totu-déun'a de a amesteca cestiunile un'a cu alt'a, deosebindu prin simtiulu practicu care cestiune era cîopta si care trebuia sa remana in a dou'a linia. Totu asemenea se poate face si in cestiunile orientali. Aru fi absurdu sa voiésca cine-va sa resolveze intr'o di tóte cestiunile. In politic'a esterna că si in politic'a parlamentaria este o ordine de dì. Cestiunea care este acum in părtele orientului la ordinea dilei este aceea a tractatelor de comerciu ale Romaniei. Sa terminâmu cu dens'a, mai inainte de a ne ocupá de altele.

„Mergendu de acordu in acésta cestiune, Ital'a si Austro-Ungari'a voru asigurá unu insemnatu progres nou'lui statu romanu, fără a lovî in Sublim'a Pórtă. Nici chiaru Engliter'a nu néga, ca tratativele directe despre convențiunile comerciale cu România si Serbi'a suntu in natur'a lucrurilor. Russi'a si Garmani'a fura de parere ca nu e necesaria nici o autorisatiune a Portiei. Si dejá Austro-Ungari'a a inceputu negoziările cu guvernului principelui Carolu alu Romaniei.

„Invoirea Italiei cu politic'a ce urmăza Austro-Ungari'a de acordu cu Germania si Russi'a in privint'a tractatelor de comerciu cu România si Serbi'a, aru fi, dupa convictiunea nôstra, de o greutate decisiva, si de aceea trebuie sa indemnâmu pre guvernulu (italianu) că urmeze acésta cale logica si utile, profitandu pentru acésta de ocasiunea intalnirei dela Veneti'a.“

„Gazetta d'Italia“ dela 6 Aprile, vorbindu despre intalnirea dela Venetia, definesc caracterul pacific al acestui concertari intre cei doi suverani vecini, si dice, ca concordă cu tendintele pacifice ale celor trei suverani dela Nordu, dara adauge ca Italia și resvera libertatea sea de actiune si ca va sustine in politică din afara numai ceea ce va gasi conformu cu principiile si interesele sale, fără a se absorbă in politică Occidentului său a Nordului.

Organul italianu se felicită de amicitia si apropiarea intima intre Italia si Austro-Ungaria. Venindu la cestiunea Orientului, „Gazetta d'Italia“ dice:

„Mai alesu cestiunea orientului pote si trebuie a formă obiectulu convorbirei dela Veneti. Chiar locul este propriu in acesta privintia, căci gloriose suntu tradițiunile Venetiei pre mare si pre tiermurile orientale.

„Amu arestatu si alta data interesele comune ce au Italia si Austro-Ungaria in orientu. Trebuie a nu uită modulu practic de a rezolvă dificultatile ună cîte ună: punctul celu mai important este de a nu confundă poporele de pre cele două tieruri ale Dunarei.

„La indemnurile puterilor in favoarea drepturilor națiunii române, Sublimei Porti ii place a responde: „Déca eu voi cede, după primă concessiune (?) se voru pretinde si altele. Si adeseori diplomatiă europeana dice: „Déca aru fi vorba numai de România, lucrurile aru merge de sine: nu este inse de temutu ca, scotiendu o pétra din edificiu, se va darimă edificiul, intregu?“

— Dar' mai intăiu de tôte, România este departe de a fi o pétra a edificiului otomanu; si alu doilea situatiunea sea este cu totulu diferita de aceea a tierilor pre care sultanul le cucerí pre tiermulu dreptu alu Dunarei, pre cîndu incheia tractate cu principiile români pre tiermulu stângu.

Români suntu in dreptu a dice Sublimei Porti: „Voi refusati de a recunoșce pre deplinu dreptul nostru, de-si este scrisu si subscrisu de voi, sub pretestulu ca atunci aru trebuu sa recunoșcti acela-si dreptu si altor'a, de-si elu nu e scrisu nicairi. Asiā dara suntemu in casulu datorielor cu politia si fără politia. Platiti fără intardiere politia si discutati apoi restulu. Noi care avemu drepturi consacrate prin vechile capitulatiuni si tractatele moderne, nu putem admite că recunoșcerea acestor drepturi ale nôstre sa aterne de otarirea relativa la cererea altor'a.“

Acestu rationamentu este atât de justu, incătu nu vedem ce s'aru opune. Elu se aplica asiā de bine la conveniunile comerciale pre care S. Pórtă le contestă Romaniei, dara care au basea loru juridica in vechia autonomia română, in confirmarea deplinei libertăți comerciale române, si in exercitiul actualu alu dreptului vamalui românui.“

Dupa ce mentionéza despre ideea unei conferintie europene de care s'a vorbitu in Englteră, si care dice ca nu aru fi servit uca'st justitiei si nu aru fi obtienutu adessiunea puterilor. „Gazetta d'Italia“ conchide astfelu:

„Englteră aru face mai bine sa se asocieze cu cele-lalte puteri in ideea desvoltării materiale a României, precum a facutu acum 50 de ani pentru renascerea Greciei. Déca va putea influența ceva asupr'a atitudinei Engliterei, acesta va fi de siguru limbajul identic ce i-aru tiené Italia si Austro-Ungaria.“

„Cine aru fi crediutu, cu putieni ani mai inainte, ca Austria si Italia a amice voru merge impreuna in calea progresului, sustienendu aceeasi causa?“

Ciefa Ungariei.

In siedintia casei representative dela 14 Aprile se discutara raporturile substernute de comisiunea contributiunale asupr'a paragraflor ce s'au reieptat de camera pentru a fi supusi unei noue stilisări. §§ 9, 11 si 15 din proiectul de lege relativi la impunerea contributiunei asupr'a venatului si armelor de venat u au primitu asiā precum i-au testuatu comisiunea a două órá; de asemenea si § 2 din proiectul despre darea după interese si renta.

In urma se primi raportul comisiunei financiali despre spesele ce se receru pentru clădirea castelului de Vaida-Hunyad in suma de 36,671 fl. si raportul comisiunei pentru computurile finali despre socotile din 1869. S'au alesu comisiunea de 15 care are sa revideze regulamentul casei. Tôte comisiunile camerei si voru incepe cătu de curendu lucrările loru.

In siedintia casei dela 15 Aprile anuncie presidiulu, ca județiul cercualu din Szekely-Udvarhely s'a rogatu pentru estradarea deputatului G. Ugron spre a i se intentă unu proces de presa. Rogarea se da comisiunei de inmunitate.

Ad. Lazar urgăza respunsulu la două interpellatiuni ce le a indreptat densulu dejă de 8 luni către ministrul pentru aperarea tieri si către ministrul de instructiune.

Notariul casei de susu Fr. Battányi aduce nunciu casei de susu despre proiectele discutate in casă boierilor in tempul mai recentu. Aceste proiecte se voru substerne Majestătiei Sele spre sanctiunare. Proiectul de pensiunare se reiapta la ministrul de instructiune.

Ministrul de interne C. Tisza substerne unu raportu despre sistemul care are sa se urmeze in casele de nebuni ale tieri. Cameră indrumase adeca pre ministrul de interne sa studieze acesta afacere si sa substerne unu proiectu despre resultatul. Oratorul a aflatu căndu a luat resortul unu referat pregatit de barbatii de specialitate in afacerea acesta.

Acum nu se potu face indreptări radicali fiindu de lipsa sume considerabile pentru a executa o reforma radicală, totusi oratorul substerne raportul spre orientare si spre a implini mandatul camerei.

Se primescu in a treia cetire proiectele despre contributiunile mai susu amintite si in urma se anuncie rezultatul alegerei comisiunei, ce are sa revideze regulamentul camerei.

Protocolul siedintiei se cetește si autentica stante sessione.

Articolul de lege XXXV. din an. 1874

despre notarii publici regesci.

CAPU IV.

Inceata pusetiunei de notariu publicu. (Urmare)

§ 44. Inainte de a se estradă licența mentionata in §-lu precedinte. Tribunalul provoca prin anunciu pre toti aceia, cari pre bas'a §-lui 173 la cautiune au dreptu legalu de pemnu, ca pretensiunile loru sa le insinuie in decursu de trei luni, căci la din contra, fără privire la pretensiuni, se va dispune de estradarea cautiunei.

Acestu anunciu este a se publica pre spesele proprietariului său pre alu urmatorilor lui de trei ori in diurnalul oficialu si déca este, si alu provinciei iera la tribunalu, precum si la județele cercuale de pre teritoriul aceluia este a se affige.

Cei ce asupr'a cautiunei au cästigat dreptu de pemnu, suntu a se incunoscintia deosebi despre acesta.

Déca notariul publicu mai nainte si-a avutu activitatea pre teritoriul altui tribunalu: anunciu este a se afige la acelu

tribunalu precum si la județele cercuale de pre teritoriul aceluia.

§ 45. Déca in urmarea provocării menzionate in § precedinte se insinua pretendenti, — Tribunalul defige unu terminu, la care suntu a se cită atâlu pretendenti, cătu si proprietariul cautiunei, respectiv succesorii acestuia, si incătu este de lipsa, pentru representarea acestor din urma se denumesce unu curatoru, iera conducerea pertractării o concrede unui membru judecatorescu. —

Totu odata din cautiune retiene atât a suma, cătu este de lipsa spre deplina acoperire a pretensiunilor insinuate, pâna cându in privintia acestor nu se aduce decisiune finala.

§ 46. In diu'a de pertractare judele esmu, ascultându-i pre cei interesati, face unu computu după seria de escontentare despre pretensiuni: déca in contr'a esistintei sumei său a seriei acestor se facu esceptiuni: incărcă impacatiunea; si déca acesta nu succede, asupr'a punctelor de controversa tiene pertractare protocolara in intellesulu §-lui 144, si urmatoru art. LIV din an. 1868, pre a cărei baza tribunalul aduce sentinta, si despre sentinta intrata in valoare de dreptu, ori despre impacatiune se incunoscintiea cameră.

§ 47. Déca notariul publicu se transferă: tribunalul transpune cautiunea parastri respective partea ei remasa după escontentare la acelu tribunalu, in a căruj cercu e statuinea cea nouă a notariului publ.

Déca din cautiune s'a facutu detragere, său pentru statuinea cea nouă s'aru recere o cautiune mai mare: notariul publicu este datoriu a suplini asiedimentul inainte de a si incepe activitatea.

CAPU V.

Despre competența notariilor publici in genere.

§ 48. Notariul nou numit u numai după depunerea juramentului oficialu poate incepe activitatea sea.

Notariul publicu nu-si poate continua activitatea dela decisiunea despre incetarea valida a calitatii sele de notariu publicu ori despre suspindere.

§ 49. Notariul publicu că atare nu poate intreni in cause de acele.

a), in cari persoană lui este interesata;
b), in cari suntu interesati: soci'ori mirésa lui, consangenii descedinti ori laterali; mai departe personale, cari stau cu densulu in rudire laterale, in a două spită, său suntu cuseri in primă spită, cu cari sta in referinta de parinte adoptivu, ori fiu adoptatu;

c) in causele personelor cari stau sub tutela ori curatela densulu;

d) in cause de acele, in cari densulu a conlucratu că judecatoriu.

§ 50. Competența notariului publicu se estinde asupr'a teritoriului tribunalului reg. unde este statuinea designata pentru densulu.

Competența notariului publicu din Budapesta ince se estinde asupr'a teritoriului tribunelor din Pest'a, Bud'a si districtul Pestei.

Părtele cu tôte acestea se potu servi de ori care notariu publicu, si in acesta privintia nu suntu legati de notarii publici de pre teritoriul aceluia tribunalu, unde locuiesc ori unde esiste obiectul negociațiunii juridice.

§ 51. Nu i este permis notariului publicu a locui afara de statuinea designata pentru densulu, a tiené cancelaria pentru sine ori pentru adjuncetu seu, in urma a implini functiuni oficiale afara de teritoriul tribunalului.

§ 52. Notariului publicu nu-i este iertat in casu de functiune oficiala a parasi statuinea sea pre unu tempu mai indelungat decătu 3 dile, fără că despre acesta se incunoscintieze pre presedintele camerei notariale. Pentru absentare mai lungă decătu de 8 dile trebuie sa cera concediu. Cameră notariala i poate dă concediu pre 6 septămâni, pre mai multu tempu numai ministrul de justitie. Déca notariul publicu absentă dela statuinea sea mai multu de

14 dile preste terminulu stabilitu in acestu §. densulu este a se provocă prin presedintele camerei, că in cele 14 dile urmatorele sa vina indereptu, ca la din contra pentru destituirea sea se va incepe procedura disciplinaria.

§ 53. Competența notariului publicu se estinde:

- a) la facerea documentelor publice;
- b) la facerea testamentelor;
- c) la estradarea certificatelor;
- d) la pastrarea documentelor si obiectelor de valoare;
- e) la procedere in cause de lasamentu;
- f) la implinirea esmisunilor judecătoresci.

§ 54. Pentru validitatea negotiilor juridice se recere documentu notarialu:

a) la contracte incheiate intre cei casatoriti pentru regularea referintelor materiale, mai departe la contractele de vinde, si cumpărare, schimb, rente pre vieta si de imprumutu, incheiate intre socii casatoriti, precum si la alte negoti juridice, prin cari personale mentionate primesc oblegaminte intre sine;

b) la contracte de donuri incheiate totu intre acele personé, déca objectul donat nu s'a predat;

c) la recunoscintie despre primirea zestrej, estradata ori in favore a sociului de casatoria, ori in alu altui;

d) la tôte negotiatiunile juridice, ce le incheia orbi, surdi cari nu sciu serie, ori mutii si surdo-mutii, cari nu sciu scrie; intilegandu-se aci si contractele de ereditate, incătu la incheierea negotiului juridicu acesta intrevin in persona.

Dispuseiunile acestui §. nu se estindu asupr'a cambielor (politic).

Acele dispuseiuni, prin cari legea afara de casurile aci enumerate la incheierea cutarui negotiu juridicu recere intrevinire judecătorésca ori notariala, — remain nealterate.

§ 55. Notariul este indreptatul a inainta ori-ce petitiune in genere la judecători, iera la judecătoria numai in cause ce nu se tienu de procesu, dara este datoriu a se subscrive cu mâna sea propria fia-care petitiune.

§ 56. Notariul publicu nu poate refusa servitiul seu in causele de competența sea, déca spre acesta este cercetatru prin parti ori este esmu prin judecătoria. Esceptiunile le stabilesc legea.

In casu de refuzare notariul publicu este datoriu a impartasi in scrisu, causele refusării cu părțile déca acesta se cere. Partea cu substernearea acestei declaratiuni poate reurge la respectivul tribunalu.

Tribunalul in acesta cestiune decide finalmente.

§ 57. Notariul tôte causele, in cari au intrevinutu in calitate de notariu, este datoriu a le tiené in secretu, — cu esceptiunea numai, déca in intellesulu acestei legi este datoriu a dă informatiuni.

Notariul este obligat a grigi, că si adjunctul seu sa tienă secretul.

§ 58. Notariul publicu numai documente publice poate face, era documente private de feliu nu — de si spre acesta aru fi cercetatru, cu invocarea imprumutata a părților.

§ 59. Notariul publicu are sa pôte grigia că afacerea, in carea se recere intrevinerea lui, sa nu fia in contrarietate cu legile.

In acestu casu este datoriu a face a-tente părțile si déca ele totusi remanu pre langa rogarea loru, acesta a o mentină in documentul publicu; in se la afaceri de acele, cari suntu in contrarietate cu legile criminale, cu ordinea publica, ori cu moralitatea, nu poate lua parte.

§ 60. Notariul publicu este datoriu a face documentul in ori care limba dintre acele la cari densulu prin decretul seu de numire ori mai tardi a capetatu indreptare.

§ 61. Notariul inainte de tôte are a se convinge despre vointă părților, acesta a o compune chiar si determinat, documentul a-lu prelege (ceti) inaintea partilor, si dupa prelegere a face intrebare despre

convoirea loru, si déca este de lipsa, a li esplicá intielesulu si urmările acelui.

§ 62. Documentulu este a se scrie pre cõla intréga, curatu, legiblu, fâra prescurtări astu-feliu, ca pre partea stanga, sa remana golu unu spatiu cã de döue degete. Loculu golu din testu este a se umpleacu linii.

§ 63. In documentulu notarialu termii si numerii suntu a se scrie si cu litere.

Dela regul'a acésta facu exceptiune: inventariele, documentele despre impartirea moscenirei, notele de expense computurile si calculările, documentele de pretiure si licitatiune.

In documentele de impartire, note de expense, de computuri si de calcula iuni: sumele finale, precum si acele sume ce pârtile le potu pretinde unul dela altul — in documentele de pretiure tôte cifrele pretiului precum si in documentele de licitatiunea immobileloru, liberârilor si lucrârilor: promissiunea finala totu asemenea suntu a se scrie si cu litere.

Dat'a documentului notarialu este a se scrie cu litere.

Numerii tipografiei, ai localisârui, ai cartii funduale, si ai caselor se potu scrie cu cifre

In casu de provocare la altu documentu: dat'a acestui, precum si dat'a cutarei ordinatiuni ori legi, numerulu, si paragrafulu se pote scrie cu cifre.

§ 64. In documentulu publicu nu este iertat a se scrie nimic'a intre sire, de asupr'a, ori de desubtu. Literile si cuvintele astfelui scrise suntu fâra valore.

Déca intr'unu documentu publicu se arata lipsa de schimbare ori adaugere, acésta dimpreuna cu mentionarea numerului cuvintelor modificate, ori adause se scrie sub semnu (asteriscu) pre partea stanga a documentului, si este a se subscrive prin notariulu publicu si prin pârti.

Schimbarea ori adaugerea, dupa impregiurâri se pote pune si la finea documentului publicu.

In casul acesta pârtile suntu indatorate a dechiará acésta de aprobata, si déca schimbarea ori adausulu s'au intemplatu dupa subscriverea documentului, trebuie sa lu subscrive de nou.

In casu, déca acésta regula nu se observâ, ori-ce schimbare ori adaugere este fâra valore.

§ 65. In documentulu publicu nu e permisa raderea; la din contra documentulu n'are valore de autenticitate.

Déca suntu a se sterge unele cuvinte acésta astfelui trebuie sa se intempele, cã sa fia legibile. Numerulu cuvintelor storse este a se insemná pre partea stanga ori la finea documentului, si acésta insemnare este a se subscrive intocmai cã la schimbare in intielesulu §-lui precedinte. Asupr'a cestiuncii, cãtã perde documentulu din autenticitatea sea, déca acésta regula nu s'au observatu, decide judecatori'a.

§ 66. Déca documentulu publicu are mai multe pagine, notariulu publicu este datoriu a provedea fia-care pagina cu numerulu curinte, si fia-care cõla cu subscriverea sea propria.

Déca documentulu consiste din mai multe cõle séu bucati, — aceste le brosuriá cu sfóra (atia) si capetele sfórei se sigiléza pre ultim'a pagina sigilulu notariului. Totu acésta are sa se intempele si cu adnesele cari, in intielesulu legii suntu a se insirá de documentulu publicu.

§ 67. Déca subscriverea notariului publicu este a se legalisá la atare documentu spre a se puté intrebuintá in strainatate: acésta subscrivere o legalisá presiedintele tribunalului, iéra subscriverea acestui — ministrulu de justitia.

§ 68. Documintele precum si espedițiunile autentice ale acestor'a facute prin notariulu publicu, déca ele corespundu recrierilor stabilite in acésta lege, au valore de documentu publicu.

Documentulu, care nu corespunde recrierilor stabilite prin §§ 7, 48, 49, 51, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, lit. d) e) f) g) 80, 81, 82 si 83 n'are valore de documentu publicu.

Asupr'a intrebârui: óre unu documentu

notarialu defectuosu pote-se considerá de do umentu privatu validu, — decide judecatoriulu in intielesulu legilor comune.

CAPU VI.

Compunerea documentelor.

§ 69. Notariulu publicu, inainte de a incepe sa pertracteze cu pârtile, sa se si-lésc dupa putintia a se convinge despre capacitatea de dispunere a pârtiloru. Déca in acésta s'aru aretâ ce-va defectu, ori ingrigirea si pârtile totu-si soliciteaza compunerea documentului ori pertractarea: compunerea nu li-o pote refusá, este in se datoriu a face amintire in documentu despre defectu resp. ingrigire.

Déca partea este reprezentata prin plenipotintiatu — plenipotint'a, a cărei subscrivere trebuie sa fia legalisata, este a se aclude la documentu. La purt torii firme loru in protocolate decisiunea de improtocolare este a se aclude documentului in copia autentica.

§ 70. Notariulu publicu, déca nu cunoșce in persoana pârtile cu cari are sa tracteze, este datoriu a se convinge despre identitatea loru prin doi martori cunoscuti, ori prin alte date demne de credientu.

Déca la pertractare ia parte si altu notari publicu este destulu cã fia-care parte sa fia cunoscuta unui notariu.

Nu este de lipsa, ca martorii de identitate sa fia martori totuodata si la negociație. Dela marturi'a de identitate nu suntu eschisi acei'a, cari stau in óre-care cor latiune amintita in § 72, lit. e) fatia de partea, pentru a cărei identitate ei facu marturia.

§ 71. Presenti'a martorilor la facerea documentelor in genere nu e de lipsa. Dara déca acésta prin legea presinta se recere, séu déca atare parte acésta o potesce, — suntu a se chiamá doi martori.

§ 72. Pentru martori in genere se recere, cã sa fia trecuti de 16 ani; pentru martorii negotiatiunei inse cu deosebire se mai recere, cã celu putien unulu dintre ei sa scia serie si ceti:

Nu potu fi martori:

a) cari din defectu mentalu ori corporalnu potu face adeverintia,

b) cari pentru crima o-i delictu comis din posta de speculatiune, au fostu judecati,

c) cari pentru marturia mincinósa, ori juramentu falsu (strembu) au fostu pedepsiti séu stau sub actiune,

d) cari din negotiatiune astéptă cástigui,

e) cari cu notariulu publicu, ori cu vre-un'a din pârti stau in atare referintia pomenita in § 49, lit. b) c) séu suntu in servitiul notariului publicu ori in alu une'a dintre pârti.

§ 73. Déca se face intrebuintare de intreviunire si a altui notariu, presinti'a martorilor nu e de lipsa.

Inse referintiele memorate in § 49 forméza impedecamentu de escludere si pentru alu doilea notariu publicu.

Facerea documentului in acestu casu se tiene de competinti'a acelui notariu publicu, care de către pârti fu recercata spre acésta; dara este datoriu si celalaltu notariu publicu a grigí, sa se observe regulele.

§ 74. Marturii, respectivu alu doile notariu publicu, in genere numai atunci trebuie sa fia de fatia, cându se cetește documentul si se subscrive prin parti.

Acesti din urma inse potu pretinde cã presinti'a martorilor resp. unui a doile notariu si la cetearea documentului sa se de-latureze. In acestu casu inse trebuie sa de-chiare cu ocasiunea subscriverei inaintea martorilor resp. alu notariului alu doile, ca li s'a ceteiu documentulu, ori ca ei insisi l'au ceteiu

§ 75. Déca atare parte este órbâ, surda, muta, ori surdo-muta; este de lipsa, cã la intregu decursulu actului sa fia de fatia doi martori, séu unu alu doilea notariu.

Martorii si respectivu alu doile notariu in astu-feliu de casuri nu se potu in laturá dela actulu ceteirei. §§. 76, 77, 78).

§ 76. Surdulu care scie ceti documentulu trebuie sa-lu ceteasca insusi totuodata sa dechiare, ca l'au ceteiu, si ca l'au aflatu conformu vointiei sele. Acésta dechiaratiune

este a se insemná pre documentu inainte de subscrivere.

Déca surdulu nu scie ceti: afara de martori se mai chiama o persoana care are increderea surdului, cu care surdulu róte vorbi prin semne. La astu-feliu de persoane de incredere nu forméza impedecare imprejurarea ca cu pârtile stau in atare referintia memorata in §. 72 lit. e).

Notariulu publicu este datoriu a se convinge ca surdulu are dezeritate in a vorbi prin semne, facendu probe de acele, cari nu se referesc la objectul cestiuniei subversante, si in protocolu trebuie sa se insemne, ca acésta s'a intemplatu.

§ 77. Déca atare parte este muta séu surdo-muta: persoan'a deprinsa in a vorbi prin semne totu-déun'a este a se chiamá in intielesulu § 76.

Déca partea scie ceti si scie documentulu trebuie cã sa-lu ceteasca insusi si totodata sa adeverescă, ca l'au ceteiu, si l'au aflatu conformu vointiei sele. Déca partea nu scie ceti si scie: suntu a se chiamá döue persoane esercitate in vorbere cu semne.

§ 78. Déca atare parte nu pricpe-nici un'a din acele limbe, in cari notariulu este indreptatutu a lucrá: notariulu publicu face documentulu in limb'a ungara cu intreviunire unui interpréte juratu. Referintele atinse in § 72, si pentru interpréte forméza impedecamentu de eschidere.

Déca partea aduce cu sine o dechiratiune gat'a scrisa in alta limba, ceea ce notariulu publicu dupa impregiurâri pote si pretinde, — aceea este a se cõse de documentu dupa regulele §. 80.

In casulu acestui §. presenti'a a doi martori séu unui alu doile notariu este necesaria.

§ 79. Introducerea, respectivu clausul'a documentului notarialu trebuie sa cuprinda in sine:

a) numele de botezu, celu familiariu, ori conumele notariului, si déca doi notari iau parte, alu ambitoru, precum si calitatea de notariu publicu si loculu resedintiei sele;

b) numele de botezu, celu familiariu, ori conumele, condițiunea, locuinta si calitatea de functiune a pârtilor, si déca atare parte este reprezentata, a acestui din urma, precum si a martorilor, personalor de incredere, si a interprétilor;

c) notifi'a, ca notariulu publicu cunoșce pârtile in persoana, séu ca prin ce modalitate s'a convinsu despre identitatea persoanei;

d) adnotatiunea, ca documentulu s'a ceteiu inaintea pârtilor séu ca acel'a l'au dechiaratu de conformu vointiei loru;

e) déca au fostu de fatia si martori: insemnarea, ca documentulu in presenti'a martorilor s'a ceteiu pârtilor; iéra déca martorii au fostu defataturati la ceteire: adnotarea, ca s'a implinitu ceea ce se ordina in punctul finale alu §-lui 74;

f) loculu, anul, lun'a si dia' actului, iéra déca partea ori legea cere: si óra, in care s'a intemplatu actulu;

g) subscriverea personalor memorata sub lit. a) si b), sigilulu oficiale alu notariului publicu si déca doi notari au luat parte, — alu ambitoru.

Introducerea si clausul'a fia.cârui documentu notarialu este a se redacta in limb'a ungurésca.

(Va urmá.)

Romania.

Prin decretu cu dat'a din 1 Aprile 1875, Colegiurile electorale pentru alegerea noilor deputati suntu convocate precum urmáza:

In dilele de 22 si 23 Aprile curiegiului alu IV va alege pre delegatii ceruti de art. 48 din legea electorale.

In dilele de 25 si 26 Aprile, co-legiul I va alege pre deputatulu cerutu de art. 62 din constitutiune.

In dilele de 29 si 30 Aprile, co-legiul III va alege pre deputatii ceruti de art. 62 din constitutiune;

In dilele de 2 si 3 Mai, delegatii co-legiului IV vor alege pre deputatulu loru, ceruti de art. 63 din constitutiune.

Cetim in „Monitoriulu“:
Luni in 31 Martie, s'a inauguratu

in Bucuresti deschiderea clubului militariu din a 2-a devisiune teritoriala. Mari'a Sea Domnitorulu a binevoitu a onorá cu presenti'a sea acésta serbare; la care a asistat dñii ministrii, d-nii presiedinti ai Adunârilor le-giuitore si d. primariu alu capitalei.

La 8 óre si jumetate sér'a, la so-sirea M. S., döue musici militari au intonatu imnul, si la capulu cărei a fostu intempinat de d. generalu Florescu, ministru de resbelu, de d. generalu Zefari, comandantulu divisiunei, si de d. colonelu Slanicénu, presiedintele comitetului oficierilor.

M. S. Domnulu, strabatendu corpulu oficirescu, in numeru de aproape 500, a intrat in salonulu destinat Mariei Sele, unde era astepat de cei-lalți dni ministri, de dnii presiedinti ai corpurilor legiuitorie si de dlu primariu.

La 9 óre servindu-se unu punch, dlu ministru de resbelu a radicatu urmatoriul toastu:

„Mari'a Ta! Este multu tempu de cându corpulu nostru oficirescu simtiá trebuinta de a constitui cluri militarie.

„Astazi sub inaltulu patronagiu alu Mariei Tale, cluburile suntu deschise in cele patru divisiuni teritoriale.

„Nu va trece multu tempu si fiare care se va convinge de binefacerile acestei institutiuni.

„In acestu centru vomu vedea stringendu-se din ce in ce mai multu relatiunile si solidaritatea ce urmáza a existá in marea familia militară.

„Aci, pre lângă petrecerile demne de unu corpu oficirescu, vomu gasi cu inlesnire si cu economia midilócele de instructiune ce nu e datu fia-câruia a si le procurá.

„Presenti'a Mariei Tale intre noi va dâ fia-câruia fericit'a ocazie de a se apropia si de a se inspirá de inalte si patrioticele Mariei Tale cugetări.

„Acetatea resuma scopulu intruirei nôstre intr'acestu clubu, si nu putem mai bine inaugura deschiderea lui, decât radicandu unu toastu in sanatatea Mariei Tale si a Mariei Sele Dómnei.“

La acestu toastu, Mari'a Sea a binevoitu a respunde prin urmatorele cuyinte:

„Cercurile militare contribuindu a formá intre oficieri noi strinse legaturi si a radicá mai multu, prin dese intruniri, spiritulu de corpu intre densii, me simtu forte fericit'u de a deschide astazi clubulu garnisonei.

„Ve multiamescu pentru cuvinte bine simtite ce-mi adresati si urezu cã cercurile militare sa aduca pentru armat'a nôstra ródele cele mai bune.

„Sa traiésca armat'a!“
Acesto toaste au fostu urmate de urâri entuziasme si repetite de totu corpulu oficirescu. Dupa acésta, Mari'a Sea a visitat in detailu localulu clubului, arangiatu cu multu confort si iluminat fórt frumosu. In urma oprindu-se in unulu din salónele de biliardu, a binevoitu a jucá mai multe partide, dupa care apoi s'a intretinutu cu unu mare numeru de oficieri pâna la órele 10 si jumetate, cându, retragendu-se a esprimatu din nou Inalt'a Sea satisfactiune pentru acésta frumosá institutiune, menita a intarí si desvoltá spiritulu de corpu si de fratia intre membrii marelui nôstre familiii militarie.

*Din districtulu Cetăției de pétra
in 16 Martiu 1875.*

Prea Onorate Domnule Redactoru!
Binevoiti ve rogu a dâ locu in colonele pretiuitului jurnalul „Telegraful Romanu“ urmatoriul factu seversitu aici la noi, din

nôstre religionari, ale unor'a dintre confratii nostri uniti. —

Dela seversirea sea din viézia a fostului protopopu alu tractulu Cetăției de pétra, Ioanu Greblea, — dupa cum prea bine ve este cunoscutu domnule redactoru — sum incredintiatu din partea Prea Venerabilului Consistoriu archidiecesanu cu administrare vacantei parochii Fauresci, carea in sensu dispusetiunilor sinodali si congresuali din anii trecuti — este statutorita de parochia protopresbiterale de o parte; iéra de alta parte, dupa comisumea organisatorie din 1873, otarita de parochia matra — afiliându-se parochia Leschii si Plopisulu.

Fatia cu aceste circumstâri, — alu notariu cercualu Alesandru Anca, fiulu preotului gr. cat. din C. Monostoru, cu ocasiunea alegerei primariului comunale in comun'a Fauresci, a compusu insusi cu propri'a seamâna o suplica falsa in numele poporului din Fauresci, — cătra Prea Venerabilului consistoriu archid., in care in modu amenintiatoriu se poftesc, că Preavenerabil acel'a-si — se săntiesca intru preotu pre Alesandru Cicasiu clericu in Sabiu, si fara termenarea studielor clericali, prescrise pentru unu candidatu de preotia; aretându, ca subserisulu, că administratorele acelei parochii — octroau din partea Preavenerabilului Consistoriu archid. nu li-aru implini functionile preotiesci spre indestulirea tuturor, si ca aru maltratâ si deonestâ cu obrasnicia pre ori si care din ei; din care causa, — de cum-va tinerulu clericu mentionatu nu li se va sănti curendu intru preotu; voru fi siliti a-si parasî religiunea strabuna, si voru trece la unire.

Dupa ce si-au subscrisu numele seu in fruntea subscrisilor cu consiliul seu apoi au subscrisu pre cei lalti invetiatoriul Ioanu Goronu pre buni si rei, mici si mari, fara a privi aceea ca au dreptu de parochieni anu? si fara de a-le esplica si areta de-ameruntulu ca ce este cuprinsulu acelei'a? —

Suplic'a mentionata o au tramsu par. adm. protopopescu Ioanu spre a cerceta de este adeveratu seu bâ? — carele cu ocasiunea esamenului tienutu in 10 Martiu a. c. in comun'a Fauresci — a conchiesatu sinodulu parochialu, si a intrebatu pre membrii sinodului parochialu despre cuprinsulu acelei suplici; la care toti au respunsu, cumca ei numai la indemnului numitului domnui notariu s'au scrisu in acea rogare, si ca ei numai atât'a au cerutu, ca numai de va fi cu potintia, sa se săntiesca intru preotu desmentionatul clericu; dara nici decâtua nu au disu, ca nu suntu multiemiti cu servitiulu par. adm. parochialu, care le servesce intru tôte spre indestulirea loru; nici ca nefiindu indestuliti — de nu li se va implini dorintia aru trece la unire — despre acést'a nici vorba nu au fostu, dicendu „sa ne ferescă Dumnedieu de astu-feliu de cugete si fapte.“ —

Acest'a e faptulu seversitu de cătra domnulu notariu unitu. — Densulu pote trece la ori si care religie, ca noi nu vomu lacramâ dupa densulu; inse sa me ierte, dara cu astu-feliu de falsificatiuni si lucruri netemeinice, dara si adeverate candu aru fi — netienându-se de sfer'a activitatii sele, sa nu mai molestedie pre Consistoriulu nostru archid., carele si are organele sele. Meritele si portarea buna numai voru fericí pre amintitulu clericu, inse astu-feliu de intreprinderi si lucruri neadevarate nici candu. —

Gavriilu Stelu,
Parochu gr. or.

Varietati.

(*Multiamita publica.*) Ilustrul domnul presiedinte alu tribunalului regescu Nicolau Sustai din Sighisoara, au binevoitu a doná elevelor si elevilor din clasele nostre poporali conf. gr. or. din Sighisoara o cantitate insenata de recuisite de scrisu, — precum: pene, ceruse, tablitie, libele de scrisu, române si germane s. a. —

Acést'a donatiune, cu considerare la paupertatea poporului nostru au desvoltatu duple simtieminte de bucuria, — pentru care prin acést'a, mesemtii pré deoblegatu a aduce ilustrul domnul donante, in numele poporului respective a filor lui cea mai intima si modesta multiamita. —

Demetriu V. Moldovanu,
preotu gr. or. si invetiatoriu pri-
mariu in Sighisoara.

(*Bibliografa.*) Cea mai noua *Carte de bucate a bucatoriei române, franceze germane, si magiare, cuprin- diendu recetele a gati in modulu celu mai potrivit tote bucatele de carne, pesce, verdie (zarzavaturi) si aluaturi (farmacie), supe (zame), sosuri (embame), fripture salate, compoturi (pome ferte), pragiture si confecte, smantanuri, catariguri, esintie siodouri galantine inghiataturi si beutur fôte gustose, etc. cu 15 ilustratiuni silografice pentru artea de transiatiu (bucatire.) Ca la 45 côle (720 pag.) 8° in II tom. celu I (de 20 côle) au si aparutu, in editur'a lui Frank si Dressandt, Brasieu, de I C. Hintescu. — Pretiul de prenum. 2 fl. mai tardiu se va vinde cu 3 fl. — Dela 12 exempl. colectantii primescu unu rabatu.*

(*Dare pentru holtei*) In statul Tenessee se va introduce o dare pentru holtei. Legea respectiva ce s'a adusu in statulu memoratu suna: De vreme ce este parerea adunârei generale, ca holteii suntu obiecte corespundietorie pentru urmatorele scopuri, se dispune de cătra adunarea generale a statului Tenessee: 1) ca holteismulu se dechiaru prin acést'a de unu privilegiu si ca totu locuitoariulu de secșulu barbatescu, care trece de 30 ani, este sanatosu la corpu si la sufletu, si nu se casatoresce pâna la 1 Maiu 1875, trebuie sa platessa o dare de diece dolari. 2) Este detori'a colectorilor de dare sa pregatessa liste detaiate de dare, in care sa se insemneze etatea, colorea fetiei, mamea si colorea perului si a ochilor a fia-cărui holteiu.

(*Diarulu World-de-New-York* comunica urmatorele amenunte in privinta unei caletorii cu balonulu spre Europa: Se scie ca incercarea aeronautilui Donaldson de a trece in Europa, prin ajutoriulu currentelor atmosferice cari suflau spre Estu, n'a reesit; dara resultatele ce a obtinutu prin esperintiele sele au decisu pre D. Barnum se faca o prinsore cu densulu pentru vîr'a anului curentu, in temeiulu cărei'a aeronautilu s'a invoitu a sacrâ servitie sele desvoltârii navigatiunii aeriane, in tempu de 8 luni, peatru o suma de 20,000 dolari. D. Barnum va platî in deosebi si cheltuile incercârilor.

Se facu dara preparative mari spre a putea determinâ intr'unu modu absolutu esistenti'a unui curinte orientale. Déca experientiele voru reesi, de siguru ca aeronautilu Donaldson va pleca cu balonulu in lun'a Octombrie insocicu si de alti amici, spre a incercâ sa tréca oceanulu atlanticu. D. Donaldson se occupa acum cu incercarea mai multor balone de diferite dimensiuni si capabile de a transportâ dela 1-12 persone. Celu mai mare balonu are o capacitate de 70,000 picioare cubice de gazu. „Rom.“

(*Unu accidentu teribilu* s'a intemplatu in dilele din urma la colegiul Saint-Vincent din Senlis (Oise). Căti-va elevi erau intrumiti in clas'a

de chimie si faceau diverse combinatiumi, cându totu de odata se audî o detunare puternica. Unu vasu se sparsese, aruncându bucăti de sticla in tota clas'a. Profesorul si siase elevi fura usioru atinsi, inse celu de alu sieptelea, in etate de 18 ani, fu mai crudu lovitu de cătu colegii sei. Acestu nenorocitu tineru primi in fatia sărimaturile si fu atât de temutu ca va perde unu ochiu. Pâna acum acesta temere nu s'a realizat: ranitulu, care a fostu transportat immediat la Parisu, sufere grozavu; dara se speréza ca 'si va pastrâ vederea neatinsa.

(*Rusii au nisce ciudate obiceiuri in prasnuirea serbatorilor* Pasclor, iecea unul fôte curiosu:

In diu'a de Pasci vendiatorii de paseri se plimbla pre tôte stradele, purtendu in colivii de lemn mai multe feluri de paserele selbatice, cari ciripescu si cauta in tôte pările sa scape printre zabrele.

Acesti negustori striga: cine voiesce, cine voiesce sa cumpere pasere! Atunci trecatoriulu se apropie, platesce negutietoriului vre-o 40 de capaice de fia-care parechia, pre cari le ia, dara in locu sa le puna in alta colivie le da drumulu.

Batrâni rusi spunu c'acestu obiceiu inseamna amintirea originei serbatorii Pasclor, care dupa evrei, n'a fostu instituitu de cătu pentru a celebrâ liberarea poporului captivu din Egiptu.

(*Mancatu de sioreci.*) „Le Bulletin françaize“ nareaza ca unu birtasius de pre strad'a Germain-Pilon a fostu victim'a unei triste intemplari. Acestu intreprinditoriu se coborise in pivnitie, cându de odata, venindu-i ametiela, cadiu perdiendu-si cunoscintia. Unu ucenicu alu seu, vediendu ca intardieza de a se intorce si temendum se de vr'o intemplare nenorocita, se duse si elu in pivnitia, dara spaimentatul de ceea ce vediu, se intorce repede si povestí consumatorilor ca patronulu seu a fostu mâncatul de sioreci.

De o cam-data cei ce l'ascultara credura ca e vr'o mistificare; dara aerulu speriosu alu baiatului decide pre căti-va din ei a verificâ acesta stranie povestire.

Coborendu-se dara in pivnitia, gasira pre nefericitulu birtasius lungitul pre pamentu si d'asupra-i unu cărdu de sioreci, cari i facusera nisce mușcaturi grodive la mâni, la fatia si la corpu. Indata apoi ranitulu fu radicatu si, chiemându-se unu medicu, i se detera tôte grigirile sciintiei, cari lu adusera insimtire.

Raportu comercial.

Sabiu 20 Aprile n. Grâu 4 fl. 27 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecatu, 3 fl. 73 xr. qualit. infer.; secară 2 fl. 80 xr. pâna 2 fl. 53; orzu 2 fl. 67; ovesu 1 fl. 87 pâna 1 fl. 60 xr.; cencurzu (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartof 1 fl. 47 xr. galăt'a austriaca.

Cânep'a 10—20 fl. maj'a.

Linte 7 fl. 33 xr. mazarea 5 fl. 33 xr. Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paieungi 60 xr., securte 50 xr., maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr.

Carnea de vita 16—20 cr. p., de porcui 20—24 xr.

Unsorea 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 5,17 Aprile 1875.

Metalicele 5%	70 85
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	75 85
Imprumutul de statu din 1860 . . .	112 10
Actiuni de banca	9C7 —
Actiuni de creditu	238 50
London	111 20
Obligationi de desdaunare Unguresci	80 25
" " " Temisioren	78 25
" " " Ardelenesci	77 15
" " " Croato-slavone	80 75
Argintu	103 40
Galbinu	5 24
Napoleonu d'auru (poli)	8 88

Librarîa Socecu et Comp. Bu- curesci.

Calea Mogosioei Nr. 7.

Anuncie aparitiunea primei serii a scrierilor lui Vasile Alesandri „Teatru“ 4 volume 8° formatu Charpentieru harthie velina, tipariu elegantu.

De vendiare la tôte librariile din tiéra pre pretiul de 20 lei noi pentru 4 volume. Spre finele lunei lui Maiu anulu curentru va aparé ser'a II-a „Poesii“ si pre la finele lui Octombrie ser'a III-a „Prosa“ de d. Vas. Alexandri, căroru serii vor urmă imediatu:

Poesiile lui Dim. Bolintineanu.

(1—3)

Dr. Ioane Mog'a,
locuiesce acum'a definitivu strad'a urezului Nr. 19 etagiul I.

Intratulu priu ultiora.

(1—3)

**Neincungjuratu de lipsa la
economia de vite**
**Pravuri de Transilvania pentru
cai si vite cornute.**

Pregatite din celea mai aprobate mediloce de casa, corespondietérie relatiuni, cari atât ca mediloci de cura, cătu si că mediloci preservativu nu aru trebui sa lipsescă la nici unu economu adeverat.

Pentru vite:

Contra ciumei, sioreciilor si altoru bôle pericolose, precum: caturhoe'a organelor de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contra celor mai decidiatiori bôle; mai departe servescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumosă si-lu sustinu sanatosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contra deosebitelor aprinderi si alte bôle, precum: flatu lentia si colica, mai departe la vaci, déca dau lapte putieni si slabu, contra marasmei (Abmagerung), contra apetitului perdutu si cu deosebire la vitele de ingrasiatu.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

**Pravuri de Transilvania
pentru oi.**

Unu obiectu neaparatu de lipsa in economia rationale de oi, preparatul din cele mai aprobate si practice mediloci de casa, celu mai bunu mediloci de cura si preservativu contra bôlelor epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuri vermele de plamana (Lungenwurm), calbeza, clorose'a (Anæmie Bleichsucht), tusa, diarhoea, bubatu (versatu) mai departe rezistue apetitului perdutu si vindeca tôte bôlele de stomachu si a organelor din launtru s. a. m.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

**Pravuri de Transilvania pen-
tru rimatori.**

Celu mai aprobatu mediloci de cura pentru rimatori. Curéza diarhoe'a, branc'a, precum si feliuritele aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitul si totu-odata si ingrasia.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Depositul principalu de espiditune la ALBERTU VACSHMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvania) mai departe in depositu: in Sidisiöra la I. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Hutlesz, in Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, si in Bistritia la G. M. Textorisu.

(2—3)